ଥାକର ପ୍ରଗଜୀ ଆନନ୍ଦଜୀ

ବନାମ

ମନସୁଖ ଅମ୍ବାଲାଲ୍ (ମୃତ) ତାଙ୍କ ଦାୟାଦ ଏବଂ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ମାଧ୍ୟମରେ

ନଭେମ୍ବର 28, 1996

[କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଜି.ଟି. ନାନାବତୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ହିନ୍ଦୁ ଆଇନ – ଯୌଥ ପାରିବାରିକ ସମ୍ପତ୍ତି – ବିଭାଜନ – ଦୁଇ ଭାଇ P ଏବଂ D ଯୌଥ ପାରିବାରିକ ସମ୍ପତ୍ତି ଯଥା ଦୁଇଟି ଘରର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହେଲେ – D ଏବଂ ତାଙ୍କ ପିତା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତି ବନ୍ଧକ କରିଥିଲେ – ଆପୋସ ବୁଝାମଣାରେ ବନ୍ଧକ ପୁନଃରୁଦ୍ଧାର ହୋଇଥିଲା – ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ନିଷ୍କର୍ଷରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ବନ୍ଧକର ପୁନଃରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ ଥିଲା ସେହି ସମ୍ପତ୍ତିର ବନ୍ଧକ – ପ୍ରଶ୍ନ ଯେ, ଅପିଲକାରୀ ଦୁଇଟି ସମାନ ଅଂଶରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ବିଭାଜନ ଏବଂ ଏହିପରି ଏକ ଅଂଶର ଆବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ହକଦାର ଥିଲେ କି – ଉଭୟ ଘର ଯାହା ଯୌଥ ପାରିବାରିକ ସମ୍ପତ୍ତି ବୋଲି ବିବେଚିତ ହୋଇଛି ଏବଂ P ଏବଂ D ଭାଇମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ସୂତ୍ରରେ ପ୍ରାପ୍ତ, ସେସବୁ ବିଭାଜନ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି – ତଥାପି, ଏହା ବନ୍ଧକରୁ ମୁକ୍ତି ପରେ ବିଚାର୍ଯ୍ୟ ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର: ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 381/1981 ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 444/1975ରେ ଗୁଜରାଟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର 13.2.80 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିମଲ ଡାଭେ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏସ୍.ସି. ପଟେଲ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା:

ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରାଗଜୀ ଆନନ୍ଦଜୀ ଏବଂ ଦାମଜୀ ଆନନ୍ଦଜୀ ହେଉଛନ୍ତି ଭାଇ । ଅଞ୍ଜାରରେ ଅବସ୍ଥିତ ଘର ସଂଖ୍ୟା 247 ଏବଂ 248 ହେଉଛି ଯୌଥ ପାରିବାରିକ ସମ୍ପତ୍ତି । ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ, ଡିସେମ୍ବର 18,1956ରେ, ଆନନ୍ଦଜୀ, ସେମାନଙ୍କର ପିତା ଏବଂ ଦାମଜୀ-ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରତିବାଦୀ ଏହି ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବନ୍ଧକ ରଖିଥିଲେ ଯାହା ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମତି ସହିତ ମୁକୁଳା ଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଇଏକ୍ସ 27 ଯେଉଁଟି ଏକ ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା, ସେଥିରୁ ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ । ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପିତା ପ୍ରାଗଜୀ ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେ, ଟଙ୍କା ହିଁ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଥମ ବନ୍ଧକର ଉଦ୍ଧାର ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ ଥିଲା । ସମସ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ନିଷ୍କର୍ଷ ହେଉଛି ଯେ, ସେହି ବନ୍ଧକର ଉଦ୍ଧାର ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ ଥିଲା ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିବାଦୀ ମନସୁଖଲାଲ ଅମ୍ବାଲାଲଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦ୍ୱିତୀୟ ଥର ପାଇଁ ବନ୍ଧକ । ପ୍ରାଗଜୀ ଏହି ଘୋଷଣା ପାଇଁ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 66/69 ଦାୟର କରିଥିଲେ ଯେ, ଦାମଜୀ ଏବଂ ଆନନ୍ଦଜୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 30, 1958ରେ ନିଷ୍ପାଦିତ ଦ୍ୱିତୀୟ ବନ୍ଧକ ତାଙ୍କୁ ଆଇନତଃ ବାଧ୍ୟ କରେ ନାହିଁ । ସେ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ତାଙ୍କର ଅଧା ଅଂଶର ବିଭାଜନ ଏବଂ ଦଖଲ ମଧ୍ୟ ମାଗିଥିଲେ । ସେ ମଧ୍ୟ

ଏକ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ, ପ୍ରଥମ ବନ୍ଧକର ଉଦ୍ଧାର ପରେ, ଏକ ମୌଖିକ ବିଭାଜନ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଘର ସଂଖ୍ୟା 248 ତାଙ୍କ ଅଂଶରେ ପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ ଘର ସଂଖ୍ୟା 247 ଦାମଜୀଙ୍କ ଅଂଶରେ ପଡ଼ିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ସମସ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାର ପରିଣାମ ଏହା ହେବ ଯେ, ଗୃହ ସଂଖ୍ୟା 247 ଏବଂ 248 ହେଉଛି ଯୌଥ ପାରିବାରିକ ସମ୍ପତ୍ତି ଯେଉଁଥିରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପିତା ପ୍ରାଗଜୀ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରତିବାଦୀ ଦାମଜୀଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତିରେ ସମାନ ଅଂଶ ରହିଛି । ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ଫଳାଫଳ ହେଉଛି ଯେ, ସେପ୍ଟେମ୍ବର 30,1958 ତାରିଖର ବନ୍ଧକ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଅନୁବନ୍ଧିତ କରେ ।

ଏହି ଫଳାଫଳକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ପ୍ରଶ୍ନଟି ହେଉଛି: ଅପିଲକାରୀ ଦୁଇଟି ସମାନ ଅଂଶରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ବିଭାଜନ ଏବଂ ଏହିପରି ଏକ ଅଂଶର ଆବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ହକଦାର କି? ଉଭୟ ଘର ପ୍ରାଗଜୀ ଏବଂ ଦାମଜୀ ଭାଇମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଯୌଥ ପରିବାର ସମ୍ପତ୍ତି ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହେବା ପରେ, ସେଗୁଡ଼ିକ ବିଭାଜନ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ତଥାପି, ଏହା ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିବାଦୀ ମନସୁଖଲାଲଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ନିଷ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିବା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 30, 1958 ତାରିଖର ଇଏକ୍ସ 38 ଅଧୀନରେ ବନ୍ଧକ ମୁକ୍ତ କରିବା ପରେ ବିଚାର୍ଯ୍ୟ । ତଦନୁସାରେ, ଦୁଇଟି ସମାନ ଅଂଶରେ ଗୃହର ବିଭାଜନ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରି ରହିଛି ଏବଂ ଏହିପରି ଏକ ଅଂଶ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଆବଣ୍ଟନ କରାଯିବା ଉଚିତ ଅଟେ । ପ୍ରାଥମିକ ଡିକ୍ରି ନିଷ୍ପାଦନ କରିବା ଏବଂ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଡିକ୍ରି ପାରିତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ମନସୁଖଲାଲଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ବନ୍ଧକ ଋଣ ପରିଶୋଧ କରି ଏବଂ ତା'ପରେ ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ସୀମା ଚିହ୍ନଟ ବିଭାଜିନ କରି ବନ୍ଧକ, ଇଏକ୍ସ 38 ନିଷ୍ପାଦିତ କରିବା ପାଇଁ ମୁକ୍ତ ରହିଛି । ଯଦି ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରତିବାଦୀ ବନ୍ଧକ ଋଣରେ ତାଙ୍କର ଅଂଶ ପରିଶୋଧ ନକରନ୍ତି, ତେବେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିମାଣ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଶୋଧ କରାଯିବା ଉଚିତ, ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରତିବାଦୀ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଏବଂ ପଞ୍ଜୀକରଣରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ତାଙ୍କର ଅଂଶ ପାଇଁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି ଏବଂ ଅପିଲକାରୀ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ ତାଙ୍କର ପ୍ରାପ୍ୟ ପକ୍ଷେ ଉପଯୁକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଲୋଡ଼ି ପାରିବେ ।

ତଦନୁସାରେ ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ, ପରିସ୍ଥିତିରେ, ବିନା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ।

ଟି.ଏନ୍.ଏ. ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ। "

<u>ଅନୁବାଦକ</u>
ସତ୍ୟରଞ୍ଜନ ସାମଲ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ